

Пети октобар је значајан датум новије српске историје, али десет година касније он свакако више није само сентиментално подсећање. Еуфорија је нестала, и сада је већ смењују критичке анализе обећаног и урађеног. Такозвани Уговор са народом, који су челници ДОС-а обелоданили уочи октобарских догађаја 2000. године, сада делује само као списак лепих жеља. Смањење министарстава, спречавање гомилања функција, стављање на увид свих тајних полицијских досијеа у року од 100 дана, формирање независне ревизорске куће, увид у имовинско стање функционера, само су нека од (не)испуњених обећања из тог Уговора.

Србија је ипак у неком благом помаку десет година касније, каже за Дојче веле Цвијетин Миливојевић, директор ПР агенције „Прагма“. Људи ипак боље живе него пре десет година, и укидање виза је такође представљало неку врсту психолошког олакшања, каже Миливојевић. Међутим, све је то далеко од онога што је било обећано пре десет година, истиче Миливојевић.

„Подсећам вас да су обећања нове власти, тадашњег ДОС-а, била да ћемо ми већ 2004. године бити чланица Европске уније. Данас је 2010. година а ми још нисмо постали ни кандидат за чланство у ЕУ. Дакле, много је разочарења, много је пропуштених шанси, и све се заправо тиче онога што јесте чињеница да су власти, односно владе од 2000-е наовамо, заправо пропустиле многе возове. И у том смислу заправо није било свега онога што је овде требало да буде: много промена, реформи и убрзаног развоја“, каже Миливојевић.

Обећања људима свакако нису испуњена, оцењује за Дојче веле директор Грађанске иницијативе Миљенко Дерета. С једне стране, нико није био свестан димензија разарања која је Милошевићев режим оставио иза себе, а са друге стране је постојао политички кукавичлук у коме нико није био спреман на радикалне реформе, каже Дерета:

„Србије се стога данас налази у 6-ом октобру. Дакле, налази се малтене тамо где је и

била, са неким малим помацима који су направљени, у оквиру неких институција. И који су можда највише направљени у једном ослобађању од страха код грађана, и у чињеници да заиста више нисмо војна претња региону. Мислим да су то неки кључни помаци, а све остало је на жалост урађено много мање него што смо ми наивно веровали 5. октобра да ће бити урађено“, каже Дерета.

Грађани Београда прилично резигнирано коментаришу десетогодишњицу октобарских промена. Очекивали су много, а према реакцијама добили су мало:

- „Ништа није испуњено, очекивали смо много а добили смо ништа. Чак и горе него што је било. Прво, нема сфере у друштву где нешто ваља. Корупција је огромна, криминал чини ми се још и већи, тако да нема никаквог помака.“

- „Нисмо задовољни послом, нема посла, како су обећавали нисмо задовољни. Омладина се не запошљава, ништа не функционише, скупоћа...“

- „Значи, био сам и ја за промене, чак сам и учествовао у свему томе, али уопште се ништа није остварило од обећаног. Од онога што су обећали ништа није испуњено.“

Ако већ сами грађани Србије нису задовољни оствареним, сасвим је сигурно да има и оних који могу да кажу како је ово било одличних десет година, примећује Миљенко Дерета.

„Пре свега они који су на власти десет година. Почев од неких министара, који имају невероватан континуитет власти, и то без обзира на партију која је на власти и њену идеологију, имате министре који су постали као део намештаја у Влади. Па затим до неких тајкуна, који су се у овом времену озбиљно обогатили. Мислим да су то две категорије које заиста могу бити задовољне. Сви остали немају много разлога за задовољство“, каже Дерета.

На сличан начин могу бити задовољне и нове политичке олиграхије, које су створене након 5. октобра, додаје Цвијетин Миливојевић. Пуно људи је захваљујући уласку у власт

успело да се обогати:

„Обично странке, и мале и велике, када улазе у власт прво што чине јесте да подмире своје страначке активисте и функционере, а шта ће бити са осталим грађанима Србије-баш их брига“, каже Миливојевић.

Током протеклих десет година се открило да смо донекле и наивно гледали на процес европских интеграција, сматра Дерета. Веровали смо да је за то довољна само добра воља, а при томе нисмо озбиљно схватили захтеве Европске уније. Када се томе дода и неколико изгубљених година због политичара који су против ЕУ, јасно је зашто ту нисмо постигли више, закључује Дерета.ж

(Дојче веле)